

43-54

E FA'APEFEA ONA AOGĀ LE MALIEGA

O LE MALIEGA I AIĀ TATAU A LE TAMAITIITI

**O LE MALIEGA A MĀLŌ 'AUFĀ'ATASI
I AIĀ TATAU A LE TAMAITIITI
- O LE LOMIGA A TAMAITI**

O le Maliega a Malo 'Aufa'atasi i Aiā Tatau a le Tamaitiiti o se maliēga tāua lea a atunu'u ua folafola e puipuia aiā tatau a tamaiti.

O le Maliega i Aiā Tatau a le Tamaitiiti e fa'amatalaina po'o ai tamaiti, o ā latou aiā tatau uma lava, ma tiute a mālō. O aiā tatau uma e feso'ota'i, e tutusa uma o latou tāua ma e lē mafai ona ave 'esea mai tamaiti.

O lenei tusitusiga o lo'o lagolagoina e le Komiti mo Aiā Tatau a le Tamaitiiti.

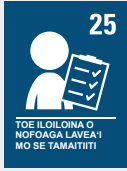
22 O tamaiti ua malaga ese mai o latou atunu'u i se isi atunu'u e avea ma tagata sulufa'i (ona ua lē saogalēmū mo i latou e nonofo ai) e tatau ona maua fesoasoani ma puipuiga ma maua aiā tatau tutusa e pei o tamaiti na fananau i lenā atunu'u.

23 So'o se tamaitiiti e iai se mana'oga fa'apitoa e tatau ona fiafia i le olaga sili ona lelei i totonu o sosaiete. E tatau i mālō ona ave'eseina uma ni mea e fa'alavelavea mo tamaiti e iai mana'oga fa'apitoa ina ia avea o nisi e tūto'atasi ma auai atu malosi i totonu o le komiuniiti.

24 E iai le aiā tatau a tamaiti i le tausiga fa'alesoifua mālōlōina pito sili ona lelei, vai mamā e inu, mea'ai mālōlōina ma se si'osi'omaga mamā ma saogalēmū e nonofo ai. O tagata matutua uma ma tamaiti e tatau ona mauaina fa'amatalaga pe fa'apefea ona nonofo saogalēmū ma ola mālōlōina.

25 So'o se tamaitiiti ua fa'anofo'esea mai le 'āiga – mo lo latou tausiga, puipuiga po'o le ola mālōlōina – e tatau ona siaki e lē aunoa tulaga ia vaa'ia po'o solosolo lelei mea uma ma po'o tumau pea le sili ona lelei lenei nofoaga o lo'o iai le tamaitiiti.

26 O mālō e tatau ona saunia tupe po'o isi lagolago e fesoasoani i tamaiti mai 'āiga matitiva.

27 O tamaiti e iai le aiā tatau i mea'ai, lavalava ma se nofoaga saogalēmū e nonofo ai ina ia tuputupu a'e i se tulaga e sili ona lelei. E tatau ona fesoasoani le mālō i 'āiga ma tamaiti e lē gafatia nei tulaga.

28 So'o se tamaitiiti e iai le aiā tatau i a'oa'oga. O a'oa'oga tulagalua e tatau ona lē totōgia. O a'oga mauālugaga ma a'oa'oga i luga atu e tatau ona avanoa mo so'o se tamaitiiti. E tatau ona fa'amalosia'au i tamaiti e o'i i le a'oga e o'i i se tulaga mauālugaga e gata ai le mafai. O le amio pūlea i totonu o a'oga e tatau ona fa'aaloalo i aiā tatau a tamaiti ma 'aua lava ne'i fa'aaogāina ni sauaga.

29 O le a'oa'oga o tamaiti e tatau ona fesoasoani ia 'i latou e atina'eina atoatoa a latou uiga, taleni ma tomai. E tatau ona a'oa'oina ai 'i latou e malamalama i ā latou lava aiā tatau, ma ia fa'aaloalo i aiā tatau a isi tagata, aganu'u ma 'ese'esega. E tatau ona fesoasoani ia 'i latou e ola filēmū ma puipuia le si'osi'omaga.

30 E iai le aiā tatau a tamaiti e fa'aaogāina la latou lava gagana, aganu'u ma lotu – tusa pē e lē fa'asoina e le to'atele o tagata i se atunu'u o lo'o nonofo ai.

31 So'o se tamaitiiti e iai le aiā tatau e mālōlō, nofo paganoa, tā'alo ma auai i gaoiiga fa'aleaganu'u ma gaoiiga e fatu.

32 E iai le aiā tatau a tamaiti e puipuia mai le faia o galuega e lamatia ai pe e leaga mo a latou a'oa'oga, ola mālōlōina po'o le tuputupu a'e. Afai e faigaluega tamaiti, e iai la latou aiā tatau e saogalēmū ai ma ia talafeagai o latou totoi.

33 O mālō e tatau ona puipuia tamaiti mai le tagofia, gaosia, ūmia ma le fa'atauina o fuāla'au fa'asaina leaga.

34 O le mālō e tatau ona puipuia tamaiti mai faiga fa'atautala fa'afeusua'iga (fa'amalosia) ma sauaga fa'afeusua'iga, e aofia ai tagata e fa'amalosia tamaiti e feusua'i mo tupe, pe pu'eina ni o latou ata po'o ata tifaga fa'afeusua'iga.

35 O mālō e tatau ona fa'amautinoaina e lē ave fa'amalosia tamaiti, pē fa'atau atu, pe ave foi i isi atunu'u po'o nofoaga ina ia fa'atautalaina ai (fa'amalosia).

36 E iai le aiā tatau a tamaiti e puipuia ai mai isi ituaiga o faiga fa'atautala (fa'amalosia), tusa pē 'o nei tulaga e lē 'o tā'ua ma'oti mai i lenei Maliega.

37 O tamaiti ua tu'ua'ia i le soliiina o le tulafono e lē tatau ona fasiofia, sauaina i sauaga ogaoga, fa'apologaina, tu'uina i le falepuipui i le olaga atoa, pē tu'uina i le falepuipui ma tagata matutua. O le falepuipui o se filifiliga e tatau ona mulimuli ma mo se taimi pu'upu'u lava. O tamaiti o lo'o i le falepuipui e tatau ona iai fesoasoani fa'aletulafono ma mafai ona iai feso'ota'iga ma o latou 'āiga.

38 E iai le aiā tatau a tamaiti e puipuia ai i le taimi o taua. E lē mafai e tamaiti e lalo ifo o le 15 tausaga ona auai atu i vaegā'au pe auai atu i taua.

39 E iai le aiā tatau a tamaiti e mauaina fesoasoani pe 'a fa'apea ua manunu'a, tu'ulafoaina, agaleagaina, pe a'afia i taua, ina ia toe fa'afou'isia lo latou ola mālōlōina ma aloā'iaina.

40 O tamaiti e tu'ua'ia i le soliiina o le tulafono e iai lo latou aia tatau e maua ai fesoasoani fa'aletulafono ma maua faiga lelei. E tatau ona tele ni auala e fesoasoani ai i tamaiti nei ina ia avea ma ni sui lelei o a latou komiuniiti. O le falepuipui e tatau ona avea ma filifiliga mulimuli.

41 Afai o tulafono a se malo e sili atu 'ona lelei i le puipuiga o aiā tatau a tamaiti nai lō lenei Maliega, ona fa'aaogālea o tulafono nā.

42 E tatau i mālō ona ta'u atu i tamaiti ma tagata matutua lenei Maliega, ina ia iloa e tagata uma aiā tatau a tamaiti.

43-54 O nei matā'upu o lo'o fa'amatalaina pe fa'apefea e mālō, Mālō 'Aufa'atasi – e aofia ai le Komiti o Aiā Tatau a le Tamaitiiti ma le UNICEF – ma galuega a isi fa'alapotopotoga e fa'amautinoaina le mauaina ma le fiafia e tamaiti o a latou aiā tatau.